

udál pojistný případ, je rozhodující pro otázku, podle kterého znění § 20, odst. 2 pojišťovacího zákona jest posuzovati nárok nemocenské pojišťovny na náhradu podpůrného nákladu vůči zaměstnavateli, nikoli doba, kdy došlo k realizaci nároku pojištěnce na dávky, tím méně pak teprve doba, kdy se vydává rozhodnutí o nároku pojišťovny. Výrokem úřadu, fixujícím v konkrétním případě náhradní závazek zaměstnavatelův, nezakládá se teprve tento závazek. Výrok ten není proto konstitutivní, nýbrž vyslovuje pouze, že závazek takový a jeho rub (náhradní nárok pojišťovny) vznikl ze zákona tím, že jeho zákonné předpoklady jsou dány. Má tedy výrok takový povahu aktu deklaratorního. Nabyla-li strana za platnosti dřívějších materiálně-právních předpisů nějakého práva ze zákona samého jí příslušejícího, a nebrání-li tomu kogentní předpis normy novější, musí úřad, i když rozhoduje o takovém nároku za platnosti nového zákona, založiti své rozhodnutí na normě dřívější, platné v době vzniku pravotvorných skutečností (srovnej nálezy Boh. A. 9289/30 a 10746/33). Vládní nařízení č. 112/1934 Sb. pak neobsahuje žádné kogentní normy, která by bránila použití dřívějších právních předpisů.

Nález z 2. února 1938 č. 5357/35-5.

Ustanovení § 2 zákona č. 39/1938 Sb o ochraně domácího trhu práce se netýká cizinců-zaměstnavatelů.

Na sporu je otázka, zda ve smyslu § 2 zák. č. 39/1928 Sb. má nárok na vydání osvědčení také cizinec, který není v poměru zaměstnaneckém, nýbrž provozuje samostatnou živnost.

Jak již z nadpisu zákona »o ochraně domácího trhu práce« plyne, bylo účelem jeho regulovati trh práce podle národohospodářských potřeb státu. V čem toto regulování spočívá, vyjadřuje zákon v dalších svých ustanoveních, tak zejména v §§ 1 a 3, podle nichž podléhá zákonu tomu zaměstnávání cizích státních příslušníků, jako dělníků, zřízenců, pomocníků v domácnosti, zaměstnanců ve vyšších službách, nebo jako učňů, volentérů či praktikantů. Otázkou, co sluší rozuměti na tomto místě »zaměstnáváním«, zabýval se nejvyšší správní soud již ve svých nálezech (srv. na př. Boh. A 11852, 11913/35) a vyslovil právní názor, že zákon má na mysli konání prací neb služeb pro třetí osobu, které převážně vyčerpávají výdělečnou činnost zaměstnancovu, počítajíc v to i bezplatnou činnost přípravnou. Z toho tedy vyplývá, že ochrana domácího trhu práce zákonem tím zavedená vztahuje se na cizince v »poměru zaměstnaneckém« a nikoliv na cizince, kteří jsou sami a zůstávají zaměstnavateli.

Proti správnosti tohoto názoru nelze nic získati ani ze znění § 2 cit. zák.

Předpis ten praví v odst. 1, že ustanovení tohoto zákona se netýkají cizinců, kteří přišli na území Československé republiky před 1. květnem 1923 a zdržují se zde nepřetržitě od té doby. V odst. 2 je pak ustanoveno, že cizincům, kteří prokáží okolnosti

uvedené v předchozím odstavci, bude o tom vydáno osvědčení úřadem uvedeným v § 5. Je pravda, že ustanovení toto mluví zcela všeobecně o cizincích; leč vymezuje samo hned blíže pojem cizích přílušníků slovy »ustanovení tohoto zákona se netýkají těch cizinců...« Neboť vztahují-li se ustanovení tohoto zákona, a jak bylo vyloženo shora, výhradně toliko na »cizince v poměru zaměstnaneckém«, nelze cizinci v § 2 cit. zákona rozuměti cizince jiného druhu, zejména tedy ne cizince zaměstnavatele. Musí jíti o cizince, kteří mají takové životní postavení, aby se mohlo o nich říci, že jsou skutečně zaměstnanci ve smyslu shora uvedeném. Jen cizinců tohoto druhu (zaměstnanců), kteří vyhovují předpokladům § 2 cit. zák., může se tedy týkati výhoda tohoto předpisu. Toliko tito cizí příslušníci nepotřebují k tomu, aby mohli býti zaměstnáváni osobou třetí, úředního povolení, nýbrž zaměstnávání jich může se díti na základě pouhého osvědčení, jež se vydá úřadem, příslušným jinak k udělení povolení k zaměstnávání cizince (srv. § 5 cit. zák.).

Nález ze 3. února 1938 č. 2169/36-5.

Usnesení valné hromady advokátní komory o komorním příspěvku členském a platební příkazy výboru advokátní komory nejsou rozhodnutím neb opatřením správního úřadu ve smyslu § 2 zákona č. 164/1937 Sb. o n. s. s.

Zákon č. 164/1937 Sb. o n. s. s. stanoví v § 2, odst. 1, že »nejvyšší správní soud rozhoduje ve všech případech, ve kterých někdo tvrdí, že nezákonným rozhodnutím neb opatřením správního úřadu byl poškozen ve svých právech«. Pojem správního úřadu zákon sám nikde nevymezuje, ale v odst. 2 téhož paragrafu v první větě praví, že »správními úřady, proti jejichž rozhodnutím neb opatřením může býti vznesena stížnost u nejvyššího správního soudu, jsou jak orgány správy státní, tak i orgány správy zemské, okresní a obecní.

Konečně v § 3 písm. a) vylučuje zákon č. 164/1937 Sb. z příslušnosti nejvyššího správního soudu věci, o kterých přísluší rozhodovati soudům, t. j. akty úřadů (i správních), jež přezkoumati náleží podle platných předpisů soudům. — Zákonem č. 164/1937 Sb. provádí se ustanovení § 88 ústavní listiny č. 121/1920 Sb., která v hlavě III. pod nadpisem »Ministerstva a nižší úřady správní« vyslovuje: »Ochranu proti správním úřadům poskytuje v nejvyšší stolici soud, složený z neodvislých soudců, zřízený pro území celé republiky«

Třeba posléz citované ustanovení ústavní listiny bylo pokud jde o poskytování ochrany proti správním úřadům — jak nejvyšší správní soud vyslovil a odůvodnil v nálezu Boh. A 6146/26 — jen programatické a nelze ho považovati za normu vykazující kompetenci nejvyššího správního soudu do té míry, aby jí bylo lze bezprostředně použiti bez zvláštního zákona upravujícího podrobnosti, na který § 88 v odst. 2 odkazuje, plyne přece z té skutečnosti, že